

15 mei 2025 -06:32

Anticonceptie: in theorie een gedeelde verantwoordelijkheid, in de praktijk vooral een last voor vrouwen

Brussel, 15 mei 2025 — Het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen publiceert vandaag een studie over het gebruik van anticonceptiemiddelen in België. Hoewel ons land een goede leerling is op het gebied van toegang tot anticonceptiemiddelen, blijkt uit het onderzoek dat de verantwoordelijkheid en lasten van anticonceptiegebruik nog steeds voornamelijk bij vrouwen ligt. Zowel de ondervraagde vrouwen als mannen geven aan dat ze deze verantwoordelijkheid beter wensen te delen. Ze onderlijnen ook de dringende nood aan correcte, laagdrempelige en meer volledige informatie, en dan voornamelijk via onderwijs, de media en gezondheidsprofessionals.

Gedeelde verantwoordelijkheid

Uit het eerste verkennend onderzoek naar de beleving van anticonceptie in België blijkt dat mannen en vrouwen een mentaliteitswijziging wensen rond het thema. Het voorkomen van een ongewenste zwangerschap zou een gedeelde verantwoordelijkheid van vrouwen en mannen moeten zijn, maar momenteel ligt de verantwoordelijkheid vooral bij vrouwen. Dit heeft fysieke, financiële en soms psychologische gevolgen, en zorgt voor een 'mental load' in de hoofden van vrouwen. En er blijft een taboe rond bestaan: weinig koppels spreken hier onderling over en in dagelijkse gesprekken onder mensen zal je dit onderwerp niet snel horen voorbijkomen.

Anticonceptie is inherent gelinkt aan de lichamelijke integriteit en zelfbeschikkingsrecht van vrouwen. Het is daarom ook logisch dat veel vrouwen die controle niet uit handen willen geven, vooral in kortstondige relaties. In langdurige relaties staan zowel vrouwen als mannen meer open voor het beter verdelen van de verantwoordelijkheid en het dragen van de last die anticonceptie vaak met zich meebrengt. *"Helaas blijven de opties voor mannen beperkt om die last effectief voor een deel op zich te nemen. Het condoom wordt niet veel gebruikt bij jongeren. En het ondergaan van een vasectomie zou nog wat goede PR nodig hebben, zo blijkt. Er zou dus meer geïnvesteerd moeten worden in het ontwikkelen van mannelijke anticonceptiemethodes. Maar ook vrouwelijke anticonceptie moet verbeterd worden, want er zijn maar weinig betrouwbare niet-hormonale methodes en veel methoden gaan nog steeds gepaard met fysieke of psychische ongemakken"*, vertelt Liesbet Stevens, adjunct-directeur van het Instituut.

Zoektocht met obstakels

De juiste anticonceptie vinden is ook niet altijd gemakkelijk. Het traject is heel persoonlijk en verschilt afhankelijk van levensfase, levensstijl, persoonlijke voorkeuren, financiële impact enz. Verder zijn er weinig opties zonder ongemakken of hormonen. Heel wat vrouwen maken zich zorgen om hormonen of zijn bang voor de pijn van bepaalde methoden. En er circuleert veel foute informatie op sociale media. Door die misinformatie raakt soms ook het vertrouwen in de huisarts zoek. Sommige vrouwen vinden dat er te weinig uitleg gegeven wordt over de verschillende mogelijkheden en dat ze te weinig gezien worden als actieve gesprekspartner. *"Uit gesprekken met jonge artsen blijkt ook dat er geen duidelijke richtlijnen zijn voor artsen over hoe zo'n anticonceptieconsult het best aangepakt kan worden. Ze zijn zelf voorstander van het ontwikkelen van richtlijnen die naast medische contra-indicaties ook rekening houden met levensstijl en voorkeur van patiënten"*, stelt Stevens.

Informatie en onderwijs

Meer mannen dan vrouwen geven aan dat het nodig is om dit op scholen bespreekbaar te maken. Enerzijds omdat dit thema niet in elk huishouden besproken wordt en anderzijds omdat het zo op een meer betrouwbare en volledige manier gebracht kan worden, gebaseerd op wetenschappelijke kennis. Maar ook de media kunnen hun steentje bijdragen door op een correcte en genuanceerde manier over anticonceptie te spreken, gericht op zowel jongens als meisjes en op zowel mannen als vrouwen. De studie besluit dat informatie over anticonceptie vroeger, vaker en uitgebreider aangereikt moet worden.

Stevens concludeert: *"Het is essentieel om hier op school over te praten, want we weten niet of iedereen zich thuis voldoende comfortabel of vertrouwelijkheid voelt om over dit onderwerp vragen te stellen. En of de informatie die ze krijgen correct is. Sommigen verzetten zich tegen enkele uren seksuele voorlichting in de klas, terwijl dit ook bijdraagt aan het voorkomen van ongewenste zwangerschappen en dus in essentie gaat over de gezondheid van meisjes en vrouwen".*

[Lees de volledige studie op de website van het Instituut.](#)

Perscontact:

Sofie Roelandt

0472 71 25 53

Het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen is een onafhankelijke openbare instelling die strijdt tegen elke vorm van discriminatie en ongelijkheid op basis van gender. Jaar na jaar stijgt het aantal meldingen bij het Instituut. Het Instituut informeert slachtoffers en ondersteunt hen bij eventuele rechtszaken. Daarnaast geeft het Instituut informatie over het wettelijk kader en formuleert het adviezen en aanbevelingen, onder meer aan de regering en het parlement. Ook het verzamelen van cijfers en statistieken, opzetten van onderzoeken, geven van opleidingen en opzetten van concrete beleidsinitiatieven en bewustmakingscampagnes behoren tot de opdrachten van het Instituut.

Slachtoffers of getuigen van discriminatie op grond van een door de Genderwet beschermd criterium (waaronder geslacht) kunnen zich gratis en in alle vertrouwelijkheid laten informeren over hun rechten. Indien gewenst kan ook een klacht ingediend worden. Dit kan op 0800/12 800 of via hulp.igvm.be.

Volg het Instituut op [LinkedIn](#), [Facebook](#), [Instagram](#) en [YouTube](#).

Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen
Victor Hortaplein 40
1060 Brussel
België
+ 32 2 233 44 00
<http://igvm-iefh.belgium.be>

SofieRoelandt
Perscontact
+3222334831
Sofie.Roelandt@igvm.belgie.be

Véronique De Baets
Perscontact
+32 2 233 40 34
veronique.debaets@iefh.belgique.be